

**2-3 MART 2019 ANTALYA BİLİM ÜNİVERSİTESİ
SİVİL HAVACILIK EMNİYET YÖNETİMİNDE UÇUCU SAĞLIĞI SORUMLULARININ YERİ VE İŞBİRLİĞİ
ÇALIŞTAY RAPORLARI**

RAPOR NO:3

**Uçuş psikologlarının görev tanımları, istihdam gereklilikleri ve istihdam yer ve şekillerinin
belirlenmesi**

Muzaffer Çetingüç¹, Oya Bozkurt²

1 Profesör Doktor,
İstanbul, Türkiye

2 MD,
İstanbul, Türkiye

Correspondence to
Üner Beköz,
Antalya Bilim University ELBA
Aviation Institute,
Turkey;
uner.bekoz@antalya.edu.tr

Received 03 MAR 2019
Accepted 03 MAR 2019

To cite: Çetingüç M., Bozkurt
O., JCivilAvia Published
Online First:
07 MAR 2019

Aşağıda ad-soyad ve orijinal belgede imzası bulunan kişiler "Emniyet Yönetimi" başlığında Uçuş psikologlarının görev tanımları, istihdam gereklilikleri ve istihdam yer ve şekillerinin belirlenmesi Sonuç Raporu içeriğini burada yayınlandığı şekliyle olduğu gibi kabul etmektedir.

**ÖMER AĞÜL, DİJAN ERTEMİR, S.UĞUR ÖZTÜRK, EBRU BEDEN, NİHAN TEZER
YÖRÜK, MEHMET ALİ ERKUŞ, GÖKÇE BEDEN, MUHAMMET MUSTAFA
OSMANLIOĞLU, ÖZLEN AYTUR, HATİCE GÜNAY, SALİHA CEREN EKİZ, BERRİN
ÇELİKEL**

KOORDİNATÖR	KOORDİNATÖR	KATİP
İmzalı		İmzalı
Aysun Sertel		Prof. Dr. Muzaffer Çetingüç
SUNUM YAPANLAR		
S.Uğur ÖZTÜRK, Dr. Ömer Akgül, Üner BEKÖZ, Mesut SEVİNÇ		

RAPOR

Uçuş psikologlarının görev tanımları, istihdam gereklilikleri ve istihdam yer ve şekillerinin belirlenmesi

- ✓ Çalışma grubunun tüm katılımcıları, sivil havacılık sektöründe (Havayolu Şirketleri, Uçuş Okulları, AMC'ler, Pilot Seçimi yapan birimler, vs) havacılık psikologlarının rol ve görev almasının gereğine inandıklarını söylemişler, bunun bir an önce uygulamaya girmesi konusunda mutabık kalmışlar; bu konuda aykırı görüş beyan eden olmamıştır.
- ✓ Havacılık psikologluğu; uçuş okullarında aday seçim sürecinin; havayolu şirketlerinde uçuş ve yer ekiplerinin stres yönetiminin, davranış ve kişilerarası ilişki problemlerinin, kaza sonrası mağdur insanlara destek vermenin, AMC'lerde periyodik muayeneler sırasında psikiyatri uzmanıyla birlikte pilotların değerlendirilmesinin, vs. adresidir.
- ✓ Havacılık psikologlarının sektörde görev almasını zorunlu kılan ulusal ve uluslararası talimatlar zaten mevcuttur (ATC-MED). 2020 yılında zorunlu hale gelecek olan Peer Support programı, havacılık psikologları istihdamını gerektirmektedir.
- ✓ Havacılık psikologlarının sektörde görev almalarının önünü açacak talimat düzenlemelerinin yapılması gerekir.
- ✓ Ulusal havacılık otoritesi bununla ilgili düzenlemeleri yapmalı, uzun vadede pilot seçimi ve pilotaj muayeneleri gibi konularda "yetkilendirilmiş havacılık psikoloğu" unvanı oluşturulmalı, bu işlem için Türk Psikologlar Derneği ile işbirliği yapılmalıdır.
- ✓ Havacılık sektöründe görev alacak havacılık psikologlarının çalışma alanları geniş ve çeşitlidir. Havacılık sektöründe görev alacağı alanın özelliğine göre uzmanlığı olmalıdır.
- ✓ Tercihan havacılık sektöründe iş deneyimleri olmak; böyle bir deneyimi olmayanların görevine başladıktan sonra şirkette bu yönde deneyim kazanması (*on the job training*) sağlanmalıdır.
- ✓ Havacılık Otoritesinin hazırlayacağı özel talimatta sınırları çizilmiş havacılık psikolojisi eğitim sertifikası sahibi olmalıdır.
- ✓ Toplantıya misafir olarak katılan Türk Psikologlar Derneği temsilcisi Psk.Dr Nihan Tezer Yörük, bugüne kadar yapılmış ve yapılması planlanan uçuş psikolojisi kurslarının yürürlükteki yönergeler göre "Havacılık Psikoloğu" titrini ve buna dair yetkileri kazandırmadığını ileri sürmüştür. Bu kursun belirli kurallara bağlanması, içeriğinin belirlenmesi, Üniversite (dolayısıyla YÖK) onaylı belge verilmesi için öneride bulunmuştur.
- ✓ Havacılık Psikolojisi Kurslarını açacak kuruluşların nitelikleri:
 - Tercihan tıp fakültesi ve psikoloji bölümü olan üniversiteler tarafından yapılmalıdır.
 - Kurs direktörü, hava ve uzay hekimliği uzmanı veya uçuş hekimliği sertifikası olan, öğretim üyesi titrine sahip psikiyatri uzmanı olmalı,
 - Kursun eğitmenleri, ilgili dersin konusunda uzmanlığı olan psikiyatrist, psikolog, fizyolog, pilot, hekimler ve CRM uzmanları olmalıdır.